

С т а н о в и щ е

от проф. д. н. Филип Павлов

във връзка с дисертационния труд

„Изкуство на взаимодействие в джаза и проблемите,

които поставя пред пианиста в дуо и трио“

на Антони Кирилов Дончев

за присъждане на научната и образователна степен „доктор“

по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,

програма Теория и практика на изпълнителското изкуство

Името на Антони Дончев в музикално-изпълнителското изкуство и композиторско творчество от години е разпознаваемо в България и в чужбина. Всички негови дейности, реализирани в продължителен период от време, носят белезите на най-голяма професионална висота, практическа, творческа и научна съдържателност. Той е утвърдена личност в реалната музикално-сценична дейност и обхватът на публичните му проявления е с удивително широки граници: джазов солист-пианист; участник в различни сценични формации с реномирано българско и международно присъствие; автор на театрална, филмова и телевизионна музика; композитор на творби за симфоничен оркестър; диригент на Биг Бенда на БНР. Неговата университетска педагогическа дейност дава възможност на много студенти да осъзнаят висотата на музикалното изкуство и да получат практически примери и насоки в процеса на изграждане на личните им професионални качества.

Концертната практика на Дончев е свързана с престижни световни изпълнителски сцени и форуми и е реализирана в повече от 30 държави, което носи несъмнен национален престиж за България. За своите постижения в различните области на музикалното изкуство, той е отличаван многократно с редица награди от национални културни институции и организации. Обобщено може да се каже, че мащабите на представителност на неговата трудова дейност са доказателство за висота на личния талант и представят чудесни резултати, съчетание на знания, мисъл и несекваща творческа енергия.

Представеният дисертационен труд е твърде малка част, извлечена от забележителния практикум на Антони Дончев като джазов изпълнител. Но той систематизира важни знания за ролята на пианиста в малки камерни формации и за различни аспекти, които трябва да формират в изпълнителя теоретични знания и конкретни клавирни умения.

Актуалността на предложената разработка е реално свързана с нарастващите интереси и активитет на младите изпълнители в този практико-приложен сектор на клавирното изпълнителство. Предметът, целта и задачите на теоретичното изследване са правилно формулирани и дават широк поглед върху различни аспекти от разработваната тематика.

Особеностите, които отличават джазовото изпълнение и съставляват основни страни от неговата същност, са последователно представени, като характерен нотопис, проекция в хармоничното описание, подходи в изграждане формалната структура на съдържанието, специфика на прилаганите прийоми по отношение на ритмиката и други компоненти на жанра.

Последователно в първа глава се изясняват различни аспекти от спецификата на акомпанимента. Представено е изкуството на световноизвестни изпълнители, които внасят новости по отношение функцията на барабаните и контрабаса в състава, като ги превръщат в равностойни партньори на пианото (Бил Еванс), които споделят значението на импровизацията и на спонтанността в джазовата музика (Кийт Джаред) и други големи личности в това изкуство.

Във втора глава, джаз импровизацията е разгледана като формообразуващ елемент и тематична същност. Посочени са нейните структурни особености при изграждане на солова импровизация. Изяснено е значението на т. нар. *рифове* и тяхната съотнесимост към полифоничното секвентно движение. Терминологично уточнение представя т. нар. *скали* в джаза като разновидност на ладовете в класическото изкуство. Характеристичната ритмика, мелодичното структуриране и хармоничната схема на блуса са изведени и обособено представени в развитието му като изпълнителски стил и основна музикална форма в джаза.

Централното ядро на настоящото научно изследване се разгръща в третата глава, която представя широката проблематика при свирене в състав като дуо и трио. Този преглед на изпълнителската специфика е резултатна форма на личната практика на Антони Дончев и натрупания сценичен опит в работа с различни партньори и състави. Той дефинира ролята на лявата и

дясна ръка, като споделя класификацията на Бърт Лигон от неговата книга „Ресурси за теория на джаза“ за трите модела на акомпанимента: диалогичен, независим и синхронен. Но изказаната теза от дисертанта е, че не трябва да се дава приоритет на нито един от тези модели, а тяхното балансирано комбиниране е в основата на успешното партниране.

Изследването на акомпанимента е свързано с анализ на видовете интродукции, отразяващи различна стилистика, отношение към хармоничното им представяне, конструиране на финали и др. компоненти на джазовото мислене и практически решения.

Примерите, които визуализират различни аспекти на клавирното изкуство и конкретна проблематика се базират на натрупания световен опит в това изкуство и точно се вписват в конкретиката на авторското изследване.

Представените публикации са свързани с научната разработка и се важна част от нея. Допълнителният творчески принос е огромен и значим.

Приносите на теоретичната разработка са безспорни, а отделни части от нея могат да удовлетворят директното ѝ приложение в практиката на джазовите пианисти. Особено ценно е засвидетелстваното отношение на дисертанта (цитирам принос 4) към *„значението на равновесието между интуиция и логика за постигането на творческо и органично взаимодействие и партньорство при ансамбловото свирене в джаза.“*

Перифразирана, тази концепция на Дончев би изглеждала и така: *Знанието и моралът в изкуството водят към постижението и съвършенството.*

Поздравления и към научния ръководител на дисертанта - проф. д. н. Йордан Гошев, за цялостното провеждане на научното изследване и представянето му в тази ясна и убедителна структура.

Заклучение

Като имам предвид изключителната дейност и постижения на Антони Кирилов Дончев и качествата на представения дисертационен труд, предлагам на колегите от научното жури да присъдят на кандидата научната и образователна степен „доктор“, по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство.

20.03.2025 г.

София

Проф. д. н. Ф. Павлов

STANDPOINT

by Prof. Filip Pavlov, DSc

In connection with the dissertation work "The Art of Interaction in Jazz and the Problems It Poses to the Pianist in Duo and Trio" by Antoni Kirilov Donchev for the award of the scientific and educational degree "Doctor" in the professional field

8.3 Musical and Dance Arts, program Theory and Practice of Performing Arts

The name of Antoni Donchev in the musical performing arts and compositional work has been recognizable in Bulgaria and abroad for years. All his activities, implemented over a long period of time, bear the marks of the greatest professional height, practical, creative and scientific content. He is an established personality in real musical and stage activity and the scope of his public manifestations is astonishingly wide: jazz soloist-pianist; participant in various stage formations with renowned Bulgarian and international presence; author of theater, film and television music; composer of works for symphony orchestra; conductor of the Big Band of the Bulgarian National Radio. His university pedagogical activity gives many students the opportunity to realize the height of musical art and to receive practical examples and guidelines in the process of building their personal professional qualities.

Donchev's concert practice is connected with prestigious world performance stages and forums and has been realized in more than 30 countries, which brings undoubted national prestige to Bulgaria. For his achievements in various fields of musical art, he has been repeatedly awarded with a number of awards from national cultural institutions and organizations. In summary, it can be said that the scale of

representativeness of his work is proof of the height of personal talent and presents wonderful results, a combination of knowledge, thought and unceasing creative energy.

The presented dissertation work is a very small part, extracted from the remarkable practicum of Antoni Donchev as a jazz performer. But he systematizes important knowledge about the role of the pianist in small chamber formations and about various aspects that should form theoretical knowledge and specific keyboard skills in the performer.

The relevance of the proposed work is actually related to the growing interests and activity of young performers in this practical-applied sector of piano performance. The subject, goal and tasks of the theoretical study are correctly formulated and provide a broad view of various aspects of the developed topic.

The features that distinguish jazz performance and constitute basic aspects of its essence are consistently presented, such as characteristic notation, projection in the harmonic description, approaches to building the formal structure of the content, specificity of the applied principles in relation to rhythm and other components of the genre.

The first chapter consistently clarifies various aspects of the specificity of the accompaniment. The art of world-famous performers is presented, who bring innovations in the function of drums and double bass in the composition, turning them into equal partners of the piano (Bill Evans), who share the importance of improvisation and spontaneity in jazz music (Keith Jared) and other great figures in this art.

In the second chapter, jazz improvisation is examined as a form-forming element and thematic essence. Its structural features in the construction of solo

improvisation are indicated. The meaning of the so-called riffs and their correlation to the polyphonic sequential movement is clarified. A terminological clarification presents the so-called scales in jazz as a variety of modes in classical art. The characteristic rhythmicity, melodic structuring and harmonic scheme of the blues are derived and separately presented in its development as a performing style and basic musical form in jazz.

The central core of this scientific study unfolds in the third chapter, which presents the broad issues of playing in a duo and trio. This review of the performance specificity is a fruitful form of Antoni Donchev's personal practice and the accumulated stage experience in working with various partners and ensembles. He defines the role of the left and right hands, sharing Burt Ligon's classification from his book "Jazz Theory Resources" for the three models of accompaniment: dialogic, independent and synchronous. However, the thesis expressed by the dissertation is that none of these models should be given priority, and their balanced combination is the basis of successful partnership.

The study of accompaniment is related to the analysis of the types of introductions, reflecting different stylistics, attitudes towards their harmonic presentation, construction of finales, and other components of jazz thinking and practical solutions.

The examples that visualize different aspects of piano art and specific issues are based on the accumulated global experience in this art and fit precisely into the specifics of the author's research.

The presented publications are related to the scientific work and are an important part of it. The additional creative contribution is enormous and significant.

The contributions of the theoretical work are undeniable, and individual parts of it can satisfy its direct application in the practice of jazz pianists. The attested attitude of the dissertationist (I quote contribution 4) to *"the importance of the balance between intuition and logic for achieving creative and organic interaction and partnership in ensemble playing in jazz"* is particularly valuable.

Paraphrased, this concept of Donchev would look like this: *Knowledge and morality in art lead to achievement and perfection.*

Congratulations also to the dissertation's scientific supervisor - Prof. Dr. Yordan Goshev, for the overall conduct of the scientific research and its presentation in this clear and convincing structure.

Conclusion

Considering the exceptional work and achievements of Antoni Kirilov Donchev and the qualities of the presented dissertation, I propose to my colleagues on the scientific jury to award the candidate the scientific and educational degree of "doctor", in the professional field 8.3 Musical and Dance Art.

20.03.2025

Prof. Philip Pavlov, DSc

Sofia